



Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2024. gada 9. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – LESD 267. pants – Iesniedzējtiesas iespēja ņemt vērā Tiesas prejudiciālu nolēmumu – Lūgtās interpretācijas nepieciešamība iesniedzējtiesas sprieduma pasludināšanai – Tiesnešu neatkarība – Vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešu iecelšanas amatā apstākļi – Iespēja apstrīdēt rīkojumu, ar kuru galīgi izlemts par pieteikumu noteikt aizsardzības pasākumus – Iespēja noraidīt iztiesāšanas sastāvā esošu tiesnesi – Lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu nepieņemamība

Apvienotajās lietās C-181/21 un C-269/21

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa, Polija) un *Sąd Okręgowy w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesa, Polija) iesniegušas ar 2021. gada 18. marta un 2021. gada 31. marta lēmumiem un kuri Tiesā reģistrēti attiecīgi 2021. gada 23. martā un 2021. gada 27. aprīli, tiesvedībās

G.

pret

M.S. (C-181/21),

piedaloties:

Rzecznik Praw Obywatelskich,

Prokuratura Okręgowa w Katowicach,

un

BC,

DC

pret

X (C-269/21),

* Tiesvedības valoda – poļu.

piedaloties:

Rzecznik Praw Obywatelskich,

Prokuratura Okręgowa w Krakowie,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], A. Prehala [*A. Prechal*], J. Regans [*E. Regan*], N. Pisarra [*N. Piçarra*], Z. Čehi [*Z. Csehi*] un O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*], I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] (referents), A. Kumins [*A. Kumin*], N. Jēskinens [*N. Jääskinen*], I. Ziemele un J. Pasers [*J. Passer*],

ģenerālvokāts: E. M. Kolins [A. M. Collins],

sekretāre: M. Sekežiņska [M. Siekierzyńska], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2022. gada 29. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Prokuratura Okręgowa w Katowicach* un *Prokuratura Okręgowa w Krakowie* vārdā – R. Babiński, S. Bańko, A. Reczka, B. Szyrowski un E. Tkaczewska-Kuk,
- *Rzecznik Praw Obywatelskich* vārdā – M. Taborowski, V. Vachev un M. Wróblewski,
- Polijas valdības vārdā – B. Majczyna, K. Straś un S. Żyrek, pārstāvji,
- Dānijas valdības vārdā – J. F. Kronborg un V. Pasternak Jørgensen, pārstāves,
- Nīderlandes valdības vārdā – M. A. M. de Ree un C. S. Schillemans, pārstāves,
- Eiropas Komisijas vārdā – K. Herrmann un P. J. O. Van Nuffel, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2022. gada 15. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LES 2. pantu, 6. panta 1.–3. punktu, kā arī 19. panta 1. punkta otro daļu, lasot tos kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. pantu.
- 2 Šie lūgumi ir iesniegti lietā C-181/21 saistībā ar strīdu starp privātu sabiedrību un patērētāju par prasījumu, kas izriet no kredītīguma, un lietā C-269/21 – saistībā ar strīdu starp patērētājiem un banku par prasījumu un prasību atcelt ārvalstu valūtā izteiktu kredītīgumu.

Atbilstošās tiesību normas

Konstitūcija

- 3 Saskaņā ar *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* (Polijas Republikas Konstitūcija, turpmāk tekstā – “Konstitūcija”) 179. pantu:

“Republikas prezidents uz nenoteiktu laiku ieceļ tiesnešus pēc *Krajowa Rada Sądownictwa* [(Valsts tieslietu padome, Polija; turpmāk tekstā – “KRS”)] priekšlikuma.”

- 4 Saskaņā ar Konstitūcijas 186. panta 1. punktu:

“[KRS] sargā tiesu un tiesnešu neatkarību.”

- 5 Konstitūcijas 187. pantā ir noteikts:

“1. [KRS] sastāvā ietilpst:

- 1) [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa, Polija)] pirmais priekšsēdētājs, tieslietu ministrs, [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa, Polija)] priekšsēdētājs un viena persona, ko ieceļ Republikas prezidents,
- 2) piecpadsmit locekļi, kurus ievēl no [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)], vispārējās jurisdikcijas tiesu, administratīvo tiesu un kara tiesu tiesnešiem,
- 3) četri locekļi, ko ievēl *Sejm* [(Parlamenta apakšpalāta, Polija)] no deputātiem, un divi locekļi, ko ievēl *Senat* [(Parlamenta augšpalāta)] no senatoriem.

[..]

3. Ievēlēto [KRS] locekļu pilnvaru termiņš ir četri gadi.

4. [KRS] darbības režīms, darbības joma, darbības veids, kā arī tās locekļu ievēlēšanas kārtība ir noteikti likumā.”

Likums par vispārējās jurisdikcijas tiesām

- 6 Saskaņā ar 2001. gada 27. jūlija *ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Likums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju; [2001. gada] *Dz. U.* Nr. 98, 1070. pozīcija), kas grozīts ar 2019. gada 20. decembra *ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw* (Likums par grozījumiem Likumā par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju, Likumā par Augstāko tiesu un dažos citos likumos; 2020. gada *Dz. U.*, 190. pozīcija), kas stājas spēkā 2020. gada 14. februārī (turpmāk tekstā – “Vispārējās jurisdikcijas tiesu likums”), 3. pantu:

“1. Tiesneši izveido tiesnešu pašpārvaldi.

2. Tiesnešu pašpārvaldes struktūras ir:
- 1) *sąd apelacyjny* (Apelācijas tiesa, Polija) tiesnešu kopsapulce;
 - 2) *sąd okręgowy* (apgabaltiesa, Polija) tiesnešu pilnsapulce;
 - 3) *sąd rejonowy* (rajona tiesa, Polija) tiesnešu kopsapulce.”
7. Saskaņā ar Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 24. panta 1. punktu tieslietu ministrs uz sešiem gadiem, kā noteikts šā likuma 26. pantā, ieceļ *sądy okręgowe* (apgabaltiesas) priekšsēdētājus no *sądy apelacyjne* (apelācijas tiesas), *sądy okręgowe* (apgabaltiesas) vai *sądy rejonowe* (rajona tiesas) tiesnešu vidus. Pēc *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) priekšsēdētāja iecelšanas tieslietu ministrs viņu stāda priekšā kompetentajā attiecīgās *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) tiesnešu kopsapulcē.
8. Saskaņā ar šī likuma 29. panta 1. punktu *sąd apelacyjny* (apelācijas tiesa) kolēģija veic minētajā likumā paredzētos uzdevumus un:
- “[..]
- 1.a) sniedz atzinumus par kandidātiem uz attiecīgo *sąd apelacyjny* (apelācijas tiesa) tiesnešu amatiem [..].”
9. Saskaņā ar Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 31. pantu *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) kolēģija tostarp sniedz atzinumu par kandidātiem uz attiecīgās *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) un *sądy rejonowe* (rajona tiesas) tiesneša amatu. Saskaņā ar šī likuma 30. panta 1. punktu šīs kolēģijas sastāvā saskaņā ar šīs tiesību normas 1. apakšpunktu ietilpst attiecīgās *sąd okręgowy* (apgabaltiesas) priekšsēdētājs un saskaņā ar minētās tiesību normas b) apakšpunktu – *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) teritorijā esošu *sądy rejonowe* (rajona tiesas) priekšsēdētāji; 2. apakšpunkts stājās spēkā 2020. gada 14. februārī. Saskaņā ar minētā likuma 30. panta 3. punktu, kurš arī stājās spēkā 2020. gada 14. februārī, *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) tiesnešu kopsapulces pārstāvji var piedalīties sanāksmēs, kurās minētajai kolēģijai ir jāsniedz atzinums par kandidātiem uz attiecīgās *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) tiesneša amatu, un viņiem ir tiesības balsot tikai šajā nolūkā.
10. Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām, redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 13. februārim, 33. pants bija formulēts šādi:
- “1. *Sąd apelacyjny* (apelācijas tiesa) tiesnešu kopsapulces sastāvā ir attiecīgās *sąd apelacyjny* (apelācijas tiesa) tiesneši, šīs *sąd apelacyjny* (apelācijas tiesa) darbības teritorijā esošo *sądy okręgowe* (apgabaltiesas) tiesnešu pārstāvji [..] un šīs *sąd apelacyjny* (apelācijas tiesa) darbības teritorijā esošo *sądy rejonowe* (rajona tiesas) tiesnešu pārstāvji [..]
- [..].”
11. Saskaņā ar Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 35. panta 1. punktu *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) tiesnešu kopsapulcē ir visi šīs tiesas tiesneši. Tiesneši, kas ir norikoti tiesneša amatā minētajā tiesā, var piedalīties šajā kopsapulcē, bet tiem nav balsstiesību.

- 12 Kopš 2020. gada 14. februāra šī kopsapulce saskaņā ar šā likuma 36. panta 1. punkta 2. apakšpunktu var ievēlēt pārstāvjus, kuri piedalās sanāksmēs, kurās attiecīgajai *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) kolēģijai ir jāsniedz atzinums par kandidātiem uz šīs *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) tiesneša vai *sąd rejonowy* (rajona tiesa) tiesneša amatu. Saskaņā ar minētā likuma 36. panta 2. punktu šie pārstāvji tiek ievēlēti aizklātā balsojumā un to skaits ir vienāds ar minētās *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) kolēģijas locekļu skaitu.
- 13 Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 42.a pantā ir noteikts:
- “1. Saistībā ar tiesu vai tiesu struktūrvienību darbību nav pieļaujams apšaubīt [tiesu], valsts konstitucionālo orgānu vai kontroles un tiesību aizsardzības struktūru legitimitāti.
2. Vispārējās jurisdikcijas tiesa vai cita varas struktūra nevar ne konstatēt, ne izvērtēt tiesneša iecelšanas amatā vai no tās izrietošo pilnvaru spriest tiesu likumīgumu.”
- 14 Redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 13. februārim, šī likuma 55. panta 1. punkts bija formulēts šādi:
- “Vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešus tiesneša amatā pēc [KRS] priekšlikuma viena mēneša laikā no šā priekšlikuma nosūtīšanas dienas ieceļ Polijas Republikas prezidents.”
- 15 Minētā likuma 55. panta 1. punktā šobrīd ir noteikts:
- “Vispārējās jurisdikcijas tiesas tiesnesis ir persona, kuru šādā amatā ir iecēlis Polijas Republikas prezidents un kura tam ir devusi zvērestu.”
- 16 Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām, redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 13. februārim, 58. pants bija formulēts šādi:
- “1. Ja uz vakanto tiesneša amata vietu ir iesniegts vairāk nekā viens pieteikums, visus pieteikumus izskata vienā kopsapulces sēdē.
2. Apelācijas tiesu tiesnešu kopsapulce vai rajona tiesu tiesnešu kopsapulce lemj par kandidātiem balsojot un visus iesniegtos pieteikumus, norādot iegūto balsu skaitu, nosūta attiecīgās *sąd apelacyjny* (apelācijas tiesa) vai *sąd okręgowy* (apgabaltiesa) priekšsēdētājam.”
- 17 2020. gada 14. februārī 58. panta 2. punkts tika atcelts. Pēc tam 58. panta 1. punkts tika izteikts šādā redakcijā:
- “Ja uz vakanto tiesneša amata vietu ir iesniegts vairāk nekā viens pieteikums, visus pieteikumus izskata vienā kopsapulces sēdē.
- [..]”

Likums par Augstāko tiesu

- 18 Ar 2017. gada 8. decembra *ustawa o Sądzie Najwyższym* (Likums par Augstāko tiesu; 2018. gada *Dz.U.*, 5. pozīcija) *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tostarp tika papildināta ar *Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych* (Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta, Polija).

- 19 Saskaņā ar 26. pantu Likumā par Augstāko tiesu, kas grozīts ar 2019. gada 20. decembra Likumu par grozījumiem Vispārējās jurisdikcijas tiesu likumā, Likumā par Augstāko tiesu un dažos citos likumos:

“1. [Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas] kompetencē ir izskatīt ārkārtas pārsūdzības, ar vēlēšanām saistītus strīdus un protestus par valsts referenduma un konstitucionālā referenduma spēkā esamību, vēlēšanu un referendumu spēkā esamības pasludināšanu, citas publisko tiesību lietas, tostarp lietas par konkurences aizsardzību, enerģētikas regulāciju, telekomunikāciju un dzelzceļa transportu, kā arī lietas, kurās ir pārsūdzēti *Przewodniczy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji* [(Valsts radio un televīzijas padomes priekšsēdētājs, Polija)] lēmumi vai arī sūdzības par tiesvedības pārmērīgu ilgumu vispārējās jurisdikcijas un kara tiesās, kā arī *Sąd Najwyższy* [(Augstākā tiesa)].

2. [Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas] kompetencē ir izskatīt pieteikumus vai paziņojumus par tiesneša noraidīšanu vai tās tiesas izraudzīšanos, kurā tiesvedība ir jāveic, tostarp iebildumus par tiesas vai tiesneša neatkarības neesamību. Lietu izskatošā tiesa nekavējoties nosūta pieteikumu [Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas] priekšsēdētājam, un tas tiek izskatīts saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti atsevišķās tiesību normās. Pieteikuma iesniegšana [Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātas] priekšsēdētājam neaptur tiesvedības gaitu.

3. Šī panta 2. punktā minēto pieteikumu neizskata, ja tas attiecas uz tiesneša iecelšanas amatā likumības konstatēšanu vai izvērtēšanu vai viņa leģitimitāti tiesas spriešanas funkciju veikšanai.

[..]”

- 20 Likuma par Augstāko tiesu 29. pantā ir paredzēts, ka *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) tiesnešus ieceļ Republikas prezidents pēc *KRS* priekšlikuma.

Likums par Valsts tieslietu padomi

- 21 Saskaņā ar 2011. gada 12. maija *ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa* (Likums par Valsts tieslietu padomi; 2011. gada *Dz. U.*, Nr. 126, 714. pozīcija), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2017. gada 8. decembra *ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sadownictwa oraz niektórych innych ustaw* (Likums par grozījumiem Likumā par valsts tieslietu padomi un dažos citos likumos; 2018. gada *Dz. U.*, 3. pozīcija), 9.a pantu:

“1. [Parlamenta apakšpalāta] no [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)], vispārējās jurisdikcijas tiesu, administratīvo tiesu un karatiesu tiesnešu vidus ievēl 15 [*KRS*] locekļus uz kopēju četrus gadu pilnvaru termiņu.

2. Ievēlot 1. punktā minētos padomes locekļus, [Parlamenta apakšpalāta] pēc iespējas ņem vērā nepieciešamību, lai [*KRS*] tiktu pārstāvēti dažādu tiesu veidu un līmeņu tiesneši.

3. Jauno [*KRS*] locekļu, kas ir ievēlēti no tiesnešu vidus, kopējais pilnvaru termiņš sākas nākamajā dienā pēc viņu iecelšanas dienas. Iepriekšējā pilnvaru termiņa [*KRS*] locekļi pilda savas funkcijas līdz jauno [*KRS*] locekļu kopējā pilnvaru termiņa sākumam.”

- 22 Likuma par grozījumiem Likumā par Valsts tieslietu padomi un dažos citos likumos, kurš stājies spēkā 2018. gada 17. janvārī, 6. pantā iekļautie pārejas noteikumi paredz:

“[Konstitūcijas] 187. panta 1. punkta 2) apakšpunktā minēto [KRS] locekļu, kuri ir ievēlēti saskaņā ar pašlaik spēkā esošajiem noteikumiem, pilnvaru termiņš beidzas dienu pirms jauno [KRS] locekļu pilnvaru termiņa sākuma, tomēr nepārsniedzot 90 dienas no šī likuma spēkā stāšanās dienas, ja vien tas nav beidzies ātrāk šā pilnvaru termiņa notecējuma dēļ.”

Civilprocesa kodekss

- 23 Saskaņā ar 1964. gada 17. novembra *ustawa – Kodeks postępowania cywilnego* (Civilprocesa kodekss), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – “Civilprocesa kodekss”), 48. pantu:

“1. Tiesnesis tiek noraidīts *ipso jure*:

- 1) lietās, kurās viņš ir puse vai kurās viņam ir tādas tiesiskās attiecības ar vienu no pusēm, ka procesa iznākums ietekmētu viņa tiesības vai pienākumus;

[..]

- 5) lietās, kurās viņš zemākas instances tiesā piedalījies apstrīdētā akta pieņemšanā, kā arī lietās, kas attiecas uz tāda akta spēkā esamību, kuru viņš ir pārbaudījis vai kas tapis ar viņa dalību, kā arī lietās, kurās viņš ir rīkojies kā *Prokurator* [(prokurors, Polija)];

[..].”

- 24 Civilprocesa kodeksa 49. panta 1. punktā ir noteikts:

“Neatkarīgi no 48. pantā minētajiem iemesliem tiesa pēc paša tiesneša vai puses pieteikuma noraida tiesnesi, ja pastāv apstākļi, kas var radīt pamatotas šaubas par šī tiesneša objektivitāti attiecīgajā lietā.”

- 25 Šī kodeksa 50. pantā ir paredzēts:

“1. Puses lūdz tiesneša noraidīšanu rakstveidā vai ar mutvārdu paziņojumu, kas reģistrēts tiesā, kura izskata attiecīgo lietu, norādot noraidīšanas iemeslu ticamību.

2. Turklāt pusei, kas piedalījusies tiesas sēdē, ir jārada ticamība tam, ka apstāklis, kas pamato noraidījumu, ir radies vai tam kļuvis zināms tikai pēc tam.

3. Līdz tiek pieņemts lēmums par pieteikumu par tiesneša noraidīšanu:

- 1) tiesnesis, uz kuru attiecas pieteikums, var turpināt tiesvedību;

- 2) nevar tikt pasludināts neviens nolēmums vai noteikts pasākums, ar ko izbeidz tiesvedību.”

26 Civilprocesa kodeksa 365. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Galīgais nolēmums ir saistošs ne tikai lietas pusēm un tiesai, kas to ir pieņēmusi, bet arī citām tiesām, citām valsts iestādēm un pārvaldes struktūrām, kā arī – likumā paredzētajos gadījumos – citām personām.”

27 Atbilstoši šī kodeksa 367. panta 3. punktam:

“Otrās instances tiesa izskata lietu trīs tiesnešu sastāvā. Tiesa lemj slēgtā tiesas sēdē viena tiesneša sastāvā, izņemot, ja tā pasludina spriedumu.”

28 Saskaņā ar minētā kodeksa 379. panta 4. punktu tiesvedība atzīstama par spēkā neesošu, “ja tiesas, kas izskata attiecīgo lietu, iztiesāšanas sastāvs ir bijis prettiesisks vai ja šīs lietas izskatīšanā ir piedalījies tiesnesis, kas noraidīts *ipso jure*”.

29 Šī paša kodeksa 401. pantā ir paredzēts:

“Tiesvedības atkārtotu sākšanu spēkā neesamības dēļ var lūgt:

1) ja nepilnvarota persona ir bijusi iztiesāšanas sastāvā vai ja tiesnesis, kurš ir pieņēmis nolēmumu, bija noraidīts *ipso jure* un attiecīgajai lietas pusei nav bijusi iespēja lūgt minētā tiesneša noraidīšanu, pirms spriedums ir ieguvis *res judicata* spēku;

[..].”

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

Lietas C-181/21 pamatā esošie fakti

30 Pamatlietā strīds ir starp privātu sabiedrību un patērētāju par prasījumu, kas izriet no kredītīguma.

31 Šī privātā sabiedrība cēla prasību pret šo patērētāju par summas 16 000 Polijas zlotu (PLN) (aptuveni 3450 EUR) samaksu, pieskaitot procentus un tiesāšanās izdevumus. *Sąd Rejonowy w Dąbrowie Górniczej* (Rajona tiesa Dombrovā Gurņičā, Polija) pieņēma nolēmumu pēc būtības, izdodot maksājuma rīkojumu. Minētais patērētājs par šo nolēmumu iesniedza iebildumus. Ar apgabaltiesas rīkojumu šie iebildumi tika noraidīti.

32 Šis pats patērētājs par šo rīkojumu iesniedza sūdzību *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa, Polija). Šīs sūdzības izskatīšana tika nodota iztiesāšanai trīs tiesnešu sastāvā, kurā ietilpst tiesnese A. Z.

33 Attiecībā uz apstākļiem, kādos tiesnese A. Z. tika iecelta *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa), no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka šī tiesnese, kura kopš 1996. gada ieņēmusi tiesneša amatu *Sąd Rejonowy w Jaworznie* (Javožno rajona tiesa, Polija), pieteica savu kandidatūru vakantajam tiesneša amatam *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa).

- 34 Pēc *Sąd Apelacyjny w Katowicach* (Katovices apelācijas tiesa, Polija) kolēģijas iepriekšēja atzinuma par tiesneses A. Z. kandidatūru šīs tiesas teritorijā esošu tiesnešu pārstāvju sapulce atturējās sniegt atzinumu par šo kandidatūru. Proti, 2019. gada 14. janvārī šī sapulce pieņēma rezolūciju, kurā bija norādīts, ka tā, ņemot vērā bažas par *KRS*, kurai ir jāpiedalās šādā iecelšanas procedūrā, statusu un tās darbības veidu, atturas no dalības procedūrā tiesnešu iecelšanai minētajā tiesā un tās teritorijā esošu *sądy okręgowe* (apgabaltiesas) vakantajās amata vietās.
- 35 Turklāt ar tajā pašā dienā pieņemtu rezolūciju *Sąd Apelacyjny w Katowicach* (Katovices apelācijas tiesa) teritorijā esošu tiesnešu pārstāvju sapulce uzdeva tās priekšsēdētājam, pirmkārt, nepārsūtīt pieteikumus uz vakantajiem tiesnešu amatiem šajā tiesā un *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa) līdz brīdim, kad tā par tiem būs sniegusi atzinumu, un, otrkārt, iecelšanas procedūru sagatavošanas darba kārtību atlikt uz vēlāku datumu, kad būs kļiedētas šaubas par *KRS*.
- 36 Neraugoties uz iepriekš minētajām rezolūcijām, *Sąd Apelacyjny w Katowicach* (Katovices apelācijas tiesa) priekšsēdētājs, kurš vienlaikus ir šīs tiesas tiesnešu kopsapulces vadītājs un kuru par minētās tiesas priekšsēdētāju iecēlis tieslietu ministrs, virzīja tālāk tiesneses A. Z. kandidatūru. Polijas Republikas prezidents pēdējo minēto iecēla par tiesnesi *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa).
- 37 2021. gada 18. marta slēgtā tiesas sēdē šī sprieduma 32. punktā minētā iztiesāšanas sastāva tiesnesis referents puda šaubas par to, ka šim iztiesāšanas sastāvam ir “tiesas” statuss, ņemot vērā apstākļus, kādos tiesnese A. Z. iecelta amatā *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa). Šajā kontekstā viņš viens pats vērsās Tiesā, pamatojoties uz Civilprocesa kodeksa 367. panta 3. punktu.

Lietas C-269/21 pamatā esošie fakti

- 38 Strīds pamatlietā ir starp patērētājiem un banku par prasījumu un prasību atcelt ārvalstu valūtā izteiktu kredītligumu.
- 39 Šie patērētāji vērsās *Sąd Okręgowy w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesa), lūdzot piespriet šai bankai samaksāt tostarp summu 104 537 PLN (aptuveni 22 540 EUR) apmērā un, pamatojoties uz 2019. gada 3. oktobra spriedumu *Dziubak* (C-260/18, EU:C:2019:819), atcelt attiecīgo kredītligumu ar atpakaļejošu spēku. Turklāt viņi lūdza noteikt aizsardzības pasākumus, tostarp ļaujot viņiem apturēt saskaņā ar šo kredītligumu veicamos mēneša maksājumus līdz brīdim, kad tiks pasludināts galīgais spriedums pamatlietā.
- 40 Šī strīda un pieteikuma par aizsardzības pasākumu noteikšanu izskatīšana tika uzticēta *Sąd Okręgowy w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesa), kas ir iesniedzējtiesa šajā lietā, iztiesāšanas sastāvam viena tiesneša sastāvā.
- 41 Ar 2020. gada 9. oktobra rīkojumu minētā tiesa apmierināja šo prasību.
- 42 Minētā banka iesniedza sūdzību par šo rīkojumu. Šīs sūdzības izskatīšanai tika izveidots trīs tiesnešu iztiesāšanas sastāvs, kas darbojas *Sąd Okręgowy w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesa). Viens no šī iztiesāšanas sastāva locekļiem ir tiesnese A. T., kura tika iecelta arī par tiesnesi referenti un kura vadīja minēto iztiesāšanas sastāvu. Šis pēdējais minētais iztiesāšanas sastāvs

grozīja minēto rīkojumu un pilnībā noraidīja lūgumu noteikt aizsardzības pasākumus. Tā kā šāds lēmums vairs nav pārsūdzams, lieta tika nodota atpakaļ iesniedzējtiesai, lai tā lemtu par pamatlietu.

- 43 Attiecībā uz apstākļiem, kādos tiesnese A. T. tika iecelta *Sąd Okręgowy Krakowa* (Katovices apgabaltiesa), no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka šī tiesnese, kura kopš 2009. gada ieņem tiesneša amatu *Sąd Rejonowy dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie* (Krakovas-Krovodžas rajona tiesa Krakovā, Polija), pieteica savu kandidatūru vakantajam tiesneša amatam *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa). Minētā tiesnese bija vienīgais kandidāts uz šo amatu. Iesniedzējtiesa precizē, ka daudzi *sądy rejonowe* (rajona tiesas) tiesneši, neraugoties uz lielo pieredzi, vairs nepiedalās šajos konkursos, jo vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešu iecelšanas procedūra vairs neatbilst Konstitūcijai, tostarp tādēļ, ka *KRS*, kas ir kļuvusi ļoti politizēta, lēmumi vairs nav balstīti uz objektīviem kritērijiem un dod priekšroku tiem kandidātiem, kurus atbalsta tiesu priekšsēdētāji, kurus ir iecēlis tieslietu ministrs.
- 44 *Kolegium Sądów Okręgowego w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesas kolēģija, Polija) 2020. gada 1. jūnija sēdē sniedza atzinumu par tiesneses A. T. kandidatūru.
- 45 Iesniedzējtiesa šajā ziņā norāda, ka lielākā daļa šīs kolēģijas locekļu ir *Sąd Okręgowy w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesa), kā arī *sądy rejonowe* (rajona tiesas) priekšsēdētāji, kuru iecelšanu amatā tieši ietekmē tieslietu ministrs. Tā piebilst, ka *Sąd Okręgowy w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesa) tiesnešu kopsapulce nav sniegusi atzinumu par tiesneses A. T. kandidatūru, jo Polijas likumdevējs ir izslēdzis jebkādu šādas tiesnešu pašpārvaldes faktisko ietekmi uz tiesnešu iecelšanas procesu Polijā. Proti, kopš 2020. gada 14. februāra un it īpaši pēc tam, kad pēc grozījumiem stājās spēkā Likuma par vispārējās jurisdikcijas tiesām 58. pants, šīs kopsapulces atzinums vairs netiek prasīts.
- 46 2020. gada 7. jūlijā *KRS* pieņēma rezolūciju, iesakot iecelt tiesnesi A. T. *Sąd Okręgowy w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesa) tiesneša amatā. 2021. gada 4. februārī Polijas Republikas prezidents viņu iecēla minētajā amatā.
- 47 Minētās iecelšanas amatā apstākļi liek iesniedzējtiesai šaubīties par šī sprieduma 42. punktā minētā trīs tiesnešu iztiesāšanas sastāva, kas izskatīja bankas sūdzību par tās 2020. gada 9. oktobra rīkojumu, atbilstību Savienības tiesībām un līdz ar to par šī iztiesāšanas sastāva pieņemtā nolēmuma spēkā esamību. Šajā kontekstā minētā tiesa jautā, vai tai ir saistošs šī iztiesāšanas sastāva rīkojums, ar kuru atcelti tās noteiktie aizsardzības pasākumi, vai arī šīs sūdzības pārskatīšanai saskaņā ar lietu sadales pēc nejaušības principa sistēmu būtu jāieceļ jauns iztiesāšanas sastāvs, kas neietver tiesnesi A. T.

Lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu pamati un lietās C-181/21 un C-269/21 uzdotie jautājumi

- 48 Iesniedzējtiesas būtībā norāda, ka atšķirībā no citām lietām, kuras līdz šim Tiesā ir iesniegtas, lietas C-181/21 un C-269/21 attiecas uz iecelšanu tiesnešu amatos vispārējās jurisdikcijas tiesās, nevis *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa).
- 49 Šajā ziņā tās norāda uz vairākām izmaiņām, kas saistītas ar nesenajām tiesu reformām Polijā, attiecībā uz *KRS* un tiesnešu pašpārvaldes struktūru sastāvu un to attiecīgo lomu iecelšanas šādos amatos procesā, kā arī šo iecelšanu amatā likumības pārbaudi tiesā. Šie dažādie faktori tām rada šaubas, vai iztiesāšanas sastāviem, kuros ir šāda procesa iznākumā iecelti tiesneši, ir “tiesas” statuss tostarp Savienības tiesību izpratnē.

50 Šādos apstākļos *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa) un *Sąd Okręgowy w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesa) nolēma apturēt tiesvedības un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, kuri gan lietā C-181/21, gan lietā C-269/21 ir formulēti gandrīz vienādi:

“1) Vai LES 2. pants un 19. panta 1. punkts, kā arī LES 6. panta 1.–3. punkts kopsakarā ar [Hartas] 47. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka:

a) par tiesību aktos noteiktu tiesu Savienības tiesību izpratnē nav uzskatāma tiesa, kuras sastāvā ir persona, kas iecelta šīs tiesas tiesneša amatā procedūrā, kurā nepiedalījās tiesnešu pašpārvaldes struktūras, kuru amatos lielākajā daļā gadījumu tiesneši ir iecelti neatkarīgi no izpildvaras vai likumdošanas varas, situācijā, kad, ņemot vērā dalībvalsts konstitucionālo mantojumu, šīm prasībām atbilstošas tiesnešu pašpārvaldes struktūras dalība tiesneša iecelšanā amatā ir obligāta, ņemot vērā institucionālo un strukturālo kontekstu, kā arī ievērojot, ka:

– atzinums par personas kandidatūru tiesneša amatam bija jāsniedz tiesnešu kopsapulcei, taču šī prasība apzināti netika izpildīta pretēji valsts tiesību aktiem un šīs tiesnešu pašpārvaldes struktūras nostājai [(lieta C-181/21) vai ka]

atzinums par kandidatūru tiesneša amatam bija jāsniedz tiesas kolēģijai, proti, iestādei, kuras sastāvā esošo personu vairākumu ieceļ izpildvaras pārstāvis, t.i. tieslietu ministrs un *Prokurator Generalny* (ģenerālprokurors, Polija) [(lieta C-269/21)];

– pašreizējā [KRS], kas tika iecelta pretēji Polijas konstitucionālajām un likumu normām, nav neatkarīga iestāde un tajā nav tiesnešu pārstāvju, kuri tajā būtu iecelti neatkarīgi no izpildvaras un likumdošanas varas, tādējādi valsts tiesību aktos paredzētais lūgums iecelt tiesneša amatā faktiski nav ticis iesniegts;

– iecelšanas amatā procedūras dalībniekiem nebija tiesību vērsties tiesā LES 2. panta un 19. panta 1. punkta, kā arī LES 6. panta 1.–3. punkta kopsakarā ar Hartas 47. pantu izpratnē;

b) prasībām par neatkarīgu tiesu, kas noteikta tiesību aktos, neatbilst tāda tiesa, kuras sastāvā ir persona, kas iecelta šīs tiesas tiesneša amatā procedūrā, kura bija atkarīga no izpildvaras patvaļīgas iejaukšanās un nepiedalījās tiesnešu pašpārvaldes struktūras, kuru amatos lielākajā daļā gadījumu tiesneši ir iecelti neatkarīgi no izpildvaras vai likumdošanas varas, vai cita iestāde, kas nodrošina objektīvu kandidāta novērtēšanu, ņemot vērā to, ka tiesnešu pašpārvaldes struktūru vai tādas iestādes dalība, kas ir neatkarīga no izpildvaras un likumdošanas varas un nodrošina objektīvu kandidāta novērtēšanu tiesneša iecelšanas procedūrā, Eiropas tiesību tradīcijā, uz kuru balstās LES un Hartas noteikumi un kas veido Eiropas Savienības kā tiesiskas Savienības pamatus, ir nepieciešama, lai uzskatītu, ka valsts tiesa garantē prasīto efektīvas tiesību aizsardzības tiesā līmeni lietās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, tādējādi nodrošinot varas dalīšanas, varas līdzsvarošanas un tiesiskuma principus?

2) Vai LES 2. pants un 19. panta 1. punkts kopsakarā ar Hartas 47. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka situācijā, kad tiesas sastāvā ir persona, kas iecelta tiesneša amatā [pirmajā jautājumā] aprakstītajos apstākļos:

- a) tie nepieļauj tādu valsts tiesību normu piemērošanu, kurās šādas personas iecelšanas amatā likumības pārbaude ir nodota tikai [Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai], ko veido vienīgi personas, kuras ir ieceltas tiesneša amatā [pirmajā jautājumā] aprakstītajos apstākļos, un kurās vienlaikus ir noteikts pienākums atstāt iebildumus pret personas iecelšanu tiesneša amatā bez izskatīšanas, ņemot vērā institucionālo un sistēmisko kontekstu;
- b) tie ietver prasību veikt tādu valsts tiesību normu interpretāciju, kas ļautu tiesai pēc savas iniciatīvas atstatīt šādu personu no lietas izskatīšanas, pamatojoties – pēc analogijas – uz noteikumiem par tiesneša, kurš nav spējīgs spriest (*iudex inhabilis*), atstatīšanu, lai nodrošinātu Eiropas tiesību efektivitāti?”

Tiesvedība Tiesā

Par lietu C-181/21 un C-269/21 apvienošanu

- 51 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2021. gada 5. maija lēmumiem lietas C-181/21 un C-269/21 tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesiem, kā arī sprieduma taisīšanai.

Par pieteikumiem piemērot paātrināto tiesvedību

- 52 Iesniedzējtiesas šiem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu lūdza piemērot paātrināto tiesvedību atbilstoši Tiesas Reglamenta 105. pantam. Savu lūgumu pamatojumam tās norādīja, ka šīs procedūras piemērošana ir pamatota, ņemot vērā to, ka vismaz vairāki simti personu ieņem amatus vispārējās jurisdikcijas tiesās un tajās pasludina arvien lielāku skaitu spriedumu, lai gan šīs personas, viņuprāt, ir ieceltas šādas tiesas tiesneša amatā, “klaji pārkāpjot Polijas tiesību normas, kas reglamentē tiesnešu iecelšanu amatā”. Šādos apstākļos esot nepieciešams pēc iespējas ātrāk atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem, lai – tiesību subjektu, labas tiesu pārvaldības un tiesiskās drošības interesēs – kļiedētu šaubas par to vispārējās jurisdikcijas tiesu darbību, kurās darbojas divi tiesneši, kuru iecelšana tiek aplūkota šajās lietās, ņemot vērā prasības par neatkarīgu, objektīvu un tiesību aktos noteiktu tiesu.
- 53 Reglamenta 105. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Tiesas priekšsēdētājs pēc iesniedzējtiesas pieteikuma vai izņēmuma kārtā pēc savas ierosmes un pēc tiesneša referenta priekšlikuma un pēc ģenerāladvokāta uzklaušanās, atkāpjoties no šā reglamenta noteikumiem, var nolemt lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu, ja lietas apstākļi prasa to izskatīt īsā termiņā, piemērot paātrinātu tiesvedību.
- 54 Jāatgādina, ka šāda paātrināta tiesvedība ir procesuāls instruments, kas ir paredzēts ārkārtas situācijas risināšanai (spriedums, 2021. gada 21. decembris, *Randstad Italia*, C-497/20, EU:C:2021:1037, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 55 Šajā gadījumā Tiesas priekšsēdētājs 2021. gada 5. maijā, uzklaušot tiesnesi referentu un ģenerāladvokātu, nolēma, ka šī sprieduma 52. punktā minētie pieteikumi nav jāapmierina. Proti, apstākļi, ka uzdotie jautājumi attiecas uz to vispārējās jurisdikcijas tiesu darbību, kurās darbojas liels skaits tādu tiesnešu kā tie, kuru iecelšana tiek aplūkota šajās lietās, nav iemesls, kas radītu ārkārtēju steidzamību, kas tomēr ir nepieciešama, lai pamatotu lietas paātrinātu izskatīšanu. Tas pats attiecas uz apstākli, ka ievērojamu skaitu personu potenciāli skar to tiesnešu ikdienā

pieņemtie lēmumi, kuru iecelšana šajās lietās tiek apšaubīta. Visbeidzot, minēto jautājumu sensitīvais raksturs pats par sevi nenozīmē nepieciešamību tos izskatīt īsā termiņā Reglamenta 105. panta 1. punkta izpratnē.

Par Tiesas kompetenci

- 56 Polijas valdība, kuru tiesas sēdē atbalstīja *Prokuratura Okręgowa w Katowicach* (Katovices apgabala prokuratūra, Polija) un *Prokuratura Okręgowa w Krakowie* (Krakovas apgabala prokuratūra, Polija), būtībā apgalvo, ka tādi ar dalībvalstu tiesu organizāciju saistīti problēmjautājumi kā uzdotajos jautājumos izvirzītie ietilpst dalībvalstu ekskluzīvajā kompetencē, nevis Savienības tiesību materiālajā piemērošanas jomā.
- 57 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras izriet: lai gan tiesu organizācija dalībvalstīs neapšaubāmi ir šo dalībvalstu kompetencē, tomēr, īstenojot šo kompetenci, dalībvalstīm ir jāievēro pienākumi, kas tām izriet no Savienības tiesībām, un tas tā var būt tostarp attiecībā uz valsts tiesību normām par tādu lēmumu pieņemšanu, ar kuriem tiesneši tiek iecelti amatā, un – attiecīgā gadījumā – tādu noteikumu gadījumā, kas attiecas uz pārbaudi tiesā šādu iecelšanas procedūru kontekstā (spriedums, 2022. gada 22. marts, *Prokurator Generalny* (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta – Iecelšana), C-508/19, EU:C:2022:201, 56. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 58 Turklāt no uzdoto jautājumu formulējuma skaidri izriet, ka tie attiecas nevis uz Polijas tiesību, bet gan uz to Savienības tiesību normu interpretāciju, kuras tajos minētas.
- 59 No minētā izriet, ka Tiesas kompetencē ir lemt par šiem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

- 60 Lietā C-181/21 Polijas valdība apstrīd lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību, tostarp būtībā norādot, ka tikai trīs tiesnešu iztiesāšanas sastāvam, kurš ir atbildīgs par pamatlietu, nevis vienam iztiesāšanas sastāva tiesnesim, kurš rīkojas viens pats, bija kompetence iesniegt Tiesai šajā lietā uzdotos jautājumus.
- 61 Lietā C-269/21 šī valdība norāda, ka saskaņā ar Polijas procesuālajiem noteikumiem iesniedzējtiesai šajā lietā nav kompetences pārbaudīt, vai par likumīgu ir atzīstams trīs tiesnešu iztiesāšanas sastāvs, kurš ir izdevis galīgo rīkojumu par prasītāju pamatlietā iesniegto pieteikumu par aizsardzības pasākumu noteikšanu, un it īpaši, vai par likumīgu ir atzīstama tiesneses A. T., kura darbojās šajā iztiesāšanas sastāvā, iecelšana. Tā uzskata (un to tiesas sēdē Tiesā atbalstīja Komisija), ka šādos apstākļos Tiesas atbilde uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem nav nepieciešama pamatlietas atrisināšanai.
- 62 Šajā ziņā Tiesa ir vairākkārt uzsvērusi, ka LESD 267. pantā noteiktā procedūra ir Tiesas un valsts tiesu sadarbības instruments, kura ietvaros pirmā sniedz otrajām tādas Savienības tiesību interpretācijas norādes, kas tām ir nepieciešamas, lai atrisinātu izskatāmās lietas, un ka lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojums nav konsultatīvu atzinumu sniegšana par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem, bet gan nepieciešamība faktiski atrisināt strīdu (spriedums, 2022. gada 22. marts, *Prokurator Generalny* (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta – Iecelšana), C-508/19, EU:C:2022:201, 60. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 63 Kā izriet no paša LESD 267. panta formulējuma, lūgtajam prejudiciālajam nolēmumam ir jābūt “vajadzīgam”, lai iesniedzējtiesa varētu “sniegt spriedumu” lietā, kuru tā izskata (spriedums, 2022. gada 22. marts, *Prokurator Generalny* (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta – Iecelšana), C-508/19, EU:C:2022:201, 61. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 64 Tiesa ir atkārtoti atgādinājusi, ka gan no LESD 267. panta formulējuma, gan no tā sistēmas izriet, ka prejudiciāla nolēmuma tiesvedības priekšnoteikums tostarp ir tāds, ka iesniedzējtiesā faktiski tiek izskatīts strīds, saistībā ar kuru tai ir jāpieņem nolēmums, kurā var tikt ņemts vērā prejudiciālais spriedums (spriedums, 2022. gada 22. marts, *Prokurator Generalny* (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta – Iecelšana), C-508/19, EU:C:2022:201, 62. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 65 Tādējādi šādas tiesvedības ietvaros starp minēto strīdu un Savienības tiesību normām, kuru interpretācija tiek lūgta, ir jāpastāv tādai saiknei, ka šī interpretācija ir objektīvi vajadzīga nolēmumam, kas iesniedzējtiesai ir jāpieņem (spriedums, 2020. gada 26. marts, *Miasto Łowicz un Prokurator Generalny*, C-558/18 un C-563/18, EU:C:2020:234, 48. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 66 Šajā gadījumā attiecībā uz lietu C-181/21 vispirms ir jāuzsver – kā tas izriet no šajā lietā iesniegtā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu –, ka šo lūgumu Tiesai ir iesniedzis tāds tiesnesis referents pamatlietā, kurš ietilpst trīs tiesnešu iztiesāšanas sastāvā. Šim tiesnesim ir šaubas par šī iztiesāšanas sastāva atbilstību it īpaši LES 19. panta 1. punktam un Hartas 47. pantam, jo minētajā iztiesāšanas sastāvā ir tiesnese A. Z., kura tika iecelta amatā atbilstoši spēkā esošajai procedūrai pēc Polijas tiesu sistēmas reformām.
- 67 Tādējādi iesniedzējtiesnesis ar prejudiciālajiem jautājumiem vēlas noskaidrot, vai tiesnesis, kurš pamatlietā ir vienā iztiesāšanas sastāvā kopā ar iesniedzējtiesnesi un kurš tika iecelts īpašos apstākļos, atbilst prasībām, kas raksturīgas neatkarīgai un objektīvai, tiesību aktos noteiktai tiesai Savienības tiesību izpratnē.
- 68 Šajā ziņā ir taisnība, ka ikvienai tiesai ir pienākums pārbaudīt, vai, ņemot vērā lietas iztiesāšanas sastāvu, tā ir uzskatāma par neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu tostarp LES 19. panta 1. punkta otrās daļas izpratnē, ja par šo jautājumu tiek izteiktas nopietnas šaubas, un šāda pārbaude ir nepieciešama, lai radītu paļāvību, kāda demokrātiskā sabiedrībā tiesām ir jārada tiesību subjektos (spriedums, 2020. gada 26. marts, *Simpson/Padome un HG/Komisija*, pārskatīšana, C-542/18 RX-II un C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 57. punkts, kā arī 2023. gada 5. jūnijs, *Komisija/Polija* (Tiesnešu neatkarība un privātā dzīve), C-204/21, EU:C:2023:442, 129. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 69 Tomēr Tiesai lūgtās prejudiciālās interpretācijas vajadzīgums LESD 267. panta izpratnē nozīmē, ka valsts tiesnesim, kurš – tāpat kā iesniedzējtiesnesis lietā C-181/21 – nolemj vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, vienam pašam ir jāvar izdarīt secinājumus no šīs interpretācijas, izvērtējot šīs interpretācijas gaismā, cita tiesneša, kurš ir tajā pašā iztiesāšanas sastāvā, iecelšanas likumību un vajadzības gadījumā to noraidīt.
- 70 Taču ne no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, ne no lietas materiāliem, kas ir Tiesas rīcībā lietā C-181/21, neizriet, ka saskaņā ar valsts tiesību normām tiesnesis, kurš ir iesniedzis lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu šajā lietā, viens pats varētu šādi rīkoties.

- 71 Tādējādi nešķiet, ka šis tiesnesis viens pats varētu ņemt vērā Tiesas iespējamās atbildes uz saviem prejudiciālajiem jautājumiem.
- 72 Tātad lietā C-181/21 lūgtā Savienības tiesību normu interpretācija neatbilst objektīvai vajadzībai, kas saistīta ar nolēmumu, kuru iesniedzējtiesnesis viens pats varētu pieņemt pamatlietā.
- 73 Tādēļ ir jāuzskata, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā C-181/21 attiecas uz konsultatīvu atzinumu sniegšanu par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem šī sprieduma 62. punktā minētās judikatūras izpratnē un tātad ir nepieņemams.
- 74 Attiecībā uz lietu C-269/21 ir jānorāda, ka šajā lietā iesniegtajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu pati iesniedzējtiesa uzsver, ka *Sąd Okręgowy w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesa) trīs tiesnešu iztiesāšanas sastāva izdots rīkojums, ar kuru grozīts tās pašas pieņemts nolēmums un noraidīts attiecīgo patērētāju lūgums noteikt aizsardzības pasākumus, vairs nav pārsūdzams. Tomēr tā atsauca uz tiesisko nedrošību, kas pastāvēt attiecībā uz šo rīkojumu šaubu dēļ par iztiesāšanas sastāva, kurš to ir pieņēmis, likumību, jo tajā ir iekļauta tiesnese A. T. Neraugoties uz to, šī tiesa nav norādījusi nevienu Polijas procesuālo tiesību normu, ar kuru tai būtu piešķirta kompetence – papildus tai, kas paredzēta viena tiesneša iztiesāšanas sastāvam, – pārbaudīt, vai galīgais rīkojums, ko par šādu pieteikumu ir izdevis trīs tiesnešu iztiesāšanas sastāvs, atbilst tostarp Savienības tiesībām.
- 75 Turklāt no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka pieteikums par aizsardzības pasākumu noteikšanu pamatlietā tika galīgi izskatīts ar rīkojumu, kas saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 365. pantu ir saistošs iesniedzējtiesnim un saistībā ar kuru šī tiesneša kompetencē nav nedz “noraidīt” tiesnesi, kurš ietilpst šo rīkojumu izdevisajā iztiesāšanas sastāvā, nedz apstrīdēt šo rīkojumu.
- 76 Ņemot vērā šā sprieduma 74. un 75. punktā norādītos apstākļus, nešķiet, ka iesniedzējtiesai lietā C-269/21 saskaņā ar valsts tiesību normām būtu kompetence izvērtēt, it īpaši no Savienības tiesību viedokļa, trīs tiesnešu iztiesāšanas sastāva, kurš ir izdevis galīgo rīkojumu par pieteikumu noteikt aizsardzības pasākumus, likumību, it īpaši tiesneses A. T. iecelšanas amatā apstākļu likumību, un vajadzības gadījumā apstrīdēt šo rīkojumu.
- 77 No šiem apstākļiem izriet, ka trīs tiesnešu iztiesāšanas sastāvs, kurā bija tiesnese A. T. un kurš grozīja iesniedzējtiesas pirmās instances rīkojumu, pilnībā noraidīja prasītāju pamatlietā lūgumu noteikt aizsardzības pasākumus. Līdz ar to šā lūguma – ko pēdējie minētie bija iesnieguši paralēli prasībai pēc būtības – izskatīšana tika galīgi izbeigta.
- 78 Tādējādi lietā C-269/21 uzdotie jautājumi ir cieši saistīti ar pamatlietas tiesvedības posmu, kurš ir galīgi pabeigts un kurš ir nodalīts no strīda pēc būtības, kas vienīgais vēl ir izskatīšanā iesniedzējtiesā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2022. gada 22. marts, *Prokurator Generalny* (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta – Iecelšana), C-508/19, EU:C:2022:201, 71. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Tātad tie neatbilst objektīvai vajadzībai atrisināt šo strīdu, bet to mērķis ir panākt, lai Tiesa veiktu vispārēju, no minētā strīda vajadzībām nošķirtu vērtējumu par vispārējās jurisdikcijas tiesnešu iecelšanas procedūru Polijā.
- 79 No tā izriet, ka minētie jautājumi pārsniedz atbilstoši minētajam LESD 267. pantam Tiesai uzticētā tiesas spriešanas uzdevuma robežas (pēc analogijas skat. spriedumu, 2022. gada 22. marts, *Prokurator Generalny* (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta – Iecelšana), C-508/19, EU:C:2022:201, 82. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 80 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā C-269/21 arī ir nepieņemams.
- 81 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, šie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemami.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 82 Attiecībā uz pamatlietu pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedībām, kas notiek iesniedzējtiesās, tāpēc tās lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko *Sąd Okręgowy w Katowicach* (Katovices apgabaltiesa, Polija) iesniegusi ar 2021. gada 18. marta lēmumu un *Sąd Okręgowy w Krakowie* (Krakovas apgabaltiesa, Polija) iesniegusi ar 2021. gada 31. marta lēmumu, ir nepieņemami.

[Paraksti]